

IQ Samhällsbyggnad

2025-10-17

Klimat- och
näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
Dnr KN2025/01049

Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)

IQ Samhällsbyggnad har inbjudits att lämna synpunkter på rubricerad remiss. Vi tackar för möjligheten och lämnar härmed följande synpunkter.

IQ Samhällsbyggnad är positiva till flera av utredningens förslag och vill poängtera att området är angeläget och påverkar samhällsbyggnadssektorn och dessa aktörer i stor utsträckning. Vi välkomnar därför utredningen och flertalet av dess konkreta förslag för att främja klimatanpassningsåtgärder.

IQ Samhällsbyggnad anser att följande förslag ger goda och positiva förutsättningar för ökad klimatanpassning av samhället. Det finns detaljer som behöver beaktas kring hur delar av förslagen genomförs i praktiken, så att det inte uppstår oönskade konsekvenser, och vi förutsätter att så kommer att ske.

IQ Samhällsbyggnad *tillstyrker* därför följande förslag i utredningen:

- Kommunen ska i översiktsplanen redovisa vilka klimatanpassningsåtgärder kommunen avser att initiera.
- Föreskrifter om högsta inomhustemperatur för känsliga grupper.
- Markreservat för klimatanpassningsanläggningar ska kunna införas i en detaljplan.
- Möjligheten att villkora bygglov med en anläggning för klimatanpassning utökas.
- Kommunen ska tillhandahålla underlag när en fastighetsägare vill genomföra en klimatanpassningsåtgärd.
- Va-huvudmannen ska lämna uppgifter om dagvattenssystemets kapacitet
- Dagvattenssystemets kapacitet ska regleras i lag.
- Klimatanpassningsåtgärder som särskilt skäl för upphävande av och dispens från strandskyddet.
- Att tydliggöra statens roll och prioriteringar i utbyggnad av kustskydd – en process i två steg.

IQ Samhällsbyggnad anser att följande tre förslag har flera förtjänster men kan inte tillstyrka dem i sin nuvarande form. IQ Samhällsbyggnad *avstyrker* därmed dessa:

- Kommunen ska ändra eller upphäva detaljplaner som medför för stora risker

IQ Samhällsbyggnad

Drottninggatan 33, SE-111 51 Stockholm
Telefon +46 70-645 16 40
iqs.se info@iqs.se

IQ Samhällsbyggnad

IQ Samhällsbyggnad menar att förslaget har goda intentioner och att det skulle minska risken att byggnader uppförs där det är, eller kommer att bli, olämpligt på grund av översvämningar, ras, skred eller erosion. Förslaget skulle också bidra till att uppdatera många detaljplaner som idag är inaktuella samt troligen också bidra till att fler detaljplaner digitaliseras, eftersom kommunerna kan ta tillfället när förändringen ändå ska göras.

IQ Samhällsbyggnad ser dock principiella problem då förslaget innebär ett ingrepp i det kommunala självstyret när staten ålägger kommunerna att ändra eller upphäva detaljplaner. Kommunerna har denna möjlighet redan idag.

- Öppna dagvattenanordningar ska omfattas av ledningsrättslagen

IQ Samhällsbyggnad anser att öppna vatten- och avloppsanläggningar såsom diken utgör en betydande begränsning, som inte är att jämföra med nedgrävda ledningar. Tvångsinstitut som ledningsrätt bör tillämpas restriktivt och motiven som anges i utredningen är inte tillräckliga för detta.

- Lag om fastighetsägares medfinansiering av kommunala klimatanpassningsåtgärder

IQ Samhällsbyggnad välkomnar modeller som ökar möjligheten till samfinansierade lösningar. IQ Samhällsbyggnad anser dock att förslaget i sin nuvarande form har brister, framför allt i den avgiftsskyldiges möjlighet att påverka i beslutsprocessen, där det enligt förslaget blir kommunen som bedömer och värderar nyttan.

Anita Aspegren

VD, IQ Samhällsbyggnad

Om IQ Samhällsbyggnad

IQ Samhällsbyggnad är en unik medlemsorganisation för företag och organisationer i samhällsbyggnadssektorn som är intresserade av forskning och innovation. Vi kombinerar forsknings- och innovationsfrågor med gränsöverskridande samverkan och verkar i skärningspunkten mellan näringsliv, politik, civilsamhälle och akademi. Tillsammans skapar vi i IQ Samhällsbyggnad samhällsnytta genom ökad kompetens och fler innovationer inom samhällsbyggnad. Vi gör detta genom tät dialog med våra medlemmar och det omgivande samhället.

Då IQ Samhällsbyggnad är en organisation med bredd – med 100 medlemmar från hela samhällsbyggnadssektorn – talar vi för sektorn när det gäller FoU-frågor. Förankringen inom branschorganisationerna är därtill mycket god, och med tanke på den mängd aktörer som dessa organisationer i sin tur företräder, kan IQ Samhällsbyggnad indirekt sägas företräda långt fler medlemmar än de 100 aktörerna. Läs mer om oss på www.iqs.se.